א. הנני נותן לו את בריתי שלום.
ראב"ע " " " " עד ומלת אתי".
ר' יוסף אלבו, ספר העיקרים מאמר ד' פרק נ"א: ולפי דעת המולקים על רבותינו ז"ל ואומרים כי מנחס איננו אליהו, יהיה השלום המיועד אל מנחס רומז אל שלום מנוחת הנפש בעולם הבא... ויורה על זה מה שנכתב בענין הרשעים (ישעיה נ"ז) "אין שלום אמר אלוקי לרשעים" - ראין חיי הרשעים בעולם הזה נעדרי השלום והשקט יותר מן הצדיקים) שגם ירמוז אל שלום הנפש בלי ספק בעולם הרוחני שאין בו המן (=שאין בו התרוצצות בין נגודים ולא יגבר אחד היסודות ההפכיים על האחר) ועליו נאמר (תהלים קי"ט) "שלום רב לאוהבי תורתך".
אברבנאל: ולפי שהיו רצים מבני ישראל אומרים, שחית מנחס בשכנה עצומה עם בני שמעון וקרובי זמרי, שיעמדו עליו ויהרגוהו ויצטרך מנחס משעם זה לבקש אנשים שילכו סביבו לשברו מאויביו, צוה ה' למשה, שיאמר לכל אדם ויפרסם בתוך בני ישראל, שה' יתן לפנחס את בריתו שלום וגם ייראו בקום עליו מרעים, כי מי ערב את לבו לגשת אליו להשחיתו בחיות ברית ה' סביבו להצלו?!
ספורנו: ד"ה את בריתי שלום.
מעמק דבר: בשכר שהגיה כעסו וחמתו של הקבה"ו ברכו במדת השלום שלא יקפיד ולא ירגיז ובשביל זה שבע המלשה שעשה מנחס להרג נפש בידו היה נותן להשאיר בלב הרגש עז גם אחר כן, אבל באשר היה לשם שמים, מכוס הכא באה הברכה, שיהא חפיד בנחת ובמדת השלום ולא יהא זה ענין למוקה הלב. (והשוה דבריו לדברים י"ג י"ח ד"ה ונתן לך רחמים: דמעשה עיר הנדחת גזרם שלא רעום בישראל: האחת שהחורג נפש בעשה אכזר בטבעו... ואם נהרוג עיר שלמה בעל ברחנו עלינו להוביל אנשים רבים להרוג ולהיות אכזרים... ועל זה הבטיח הכתוב שאם תעסוק בזה בלי שום הנאת מביזה יטוב ה' מחרון אפו "ונתן לך רחמים" - מדת הרחמים!)
1. מה כולל בתוכו מוסג "השלום" המובטח לפנחס לפי דעות הנ"ל?
2. איזו מכולן נראית לך כמתאימה ביותר לענינו?
3. מהו הדמיון בין ענינו לבין ענין עיר הנדחת לדעת בעל "אעטיק דבר"?
4. עיין מי מכל המפרשים, הנ"ל מתיסבת הפליאה הסגנונית שבפ' י"ב סנ' "לכן אמור" ולא נאמר - למה?

ב. יד וסם איש ישראל המוכה...
ס"ו וסם האשה המוכה...
בעל אור החיים מקשה: קשה, ממה נפשך אם חפץ ה' לגלות המוכים היה לו להזכירם בשעת מעשה, כשאמר (כ"ה ו') "והנה איש מבני ישראל..." שם היה מקום להזכירו ולומר: והנה איש... זמרי בן שלוא, וכשהזכיר את המדינית (כ"ה ו') היה לו להזכיר את שמה. ואם התורה כשתה עליהם כדרך שכשתה על המקושש בשבת (במדבר ט"ו ל"ב) למה נמלך להזכיר שמם כאן והוצרך גם כן להוסיף עוד תיבות יתירות בתורה, שאם היה מזכיר שמותם למעלה לא היה צריך לומר פעמים "וסם האיש", "וסם האשה". נסה לענות לקושיתו!

ג. שאלות ודיוקים ברש"י:
1) ס"ו ד"ה וסם האשה המוכה
מקשה הגור אריה: ואמאי לא אמר "להודיעו שבחו של פנחס..." שמו שאמר לעיל י"ד ד"ה נשיא בית אב "ד"א להודיע שבחו של פנחס". וע' רמב"ן החל מן "והזכיר שם האיש המוכה וסם האשה המוכה..."
2) י"ח "כי צוררים הם לכם.
כתב הרא"ם: הוצרך לפרש כך, משני שאין אדם נעשה צורר לאחרים, אלא משני הרעה שבאה לו מהם, לא משני הרעה שהביא הוא עליהם, ולכן אי אפשר לפרש, שהמדינים הם צוררים לכם בעבור שהכשילו אתכם, משום דמזה הצד ראוי שיהיו ישראל צוררים למדינים, לא ההיפך. אבל אם יהיה פירוש הפסוק שהמדינים צוררים לכם משני מעשיהם הוכרחו להפקיר בנותיהם לזנות - אתיא כפיר.
הסבר - לפי זה - מה קשה לרשי בפסוקנו ומה תיקן בדבריו?